

Turkije

'Zet alles op alles om maar lid

Hoe is het om als Nederlandse RA in het buitenland te werken? Welke positie hebben accountants? Zijn er opmerkelijke verschillen met Nederland? In de vijfde aflevering van een serie: Turkije.

ADRIE BOXMEER

Dat Arpad Bálint ooit in het buitenland actief zou worden, was geen verrassing. Want als zoon van een Hongaarse vader en een Nederlandse moeder, en zelf getrouwd met een Turkse, voelde de nu 36-jarige RA zich altijd al een wereldburger. Ook het land waar hij na twee tussenstops (in Ivoorkust en Engeland) terecht kwam, was niet verrassend: Turkije. Sinds twee jaar woont en werkt hij in Istanbul. Overigens niet meer als accountant, maar als marketing finance manager in dienst van sigarettenproducent British American Tobacco. "In 1986 ben ik begonnen bij KPMG. De eerste jaren was dat een combinatie van vier dagen werken en één dag studeren. In 1996 ben ik uiteindelijk afgestudeerd. Ik ging me toen bezighouden met IT-audit."

Staatsgrepen

Maar al snel nadat hij was geregistreerd als RA bekroop hem het gevoel 'dat hij wel eens wilde

buitenspelen'. Een baan in het bedrijfsleven lonkte. "Ik wilde gewoon eens een keer kijken of me dat zou bevallen. Ik heb daarop gesolliciteerd bij Rothmans. In 1998 ging ik daar aan de slag."

Binnen het jaar werd het bedrijf overgenomen door British American Tobacco. Bálint werd gevraagd of hij niet voor enige tijd naar het buitenland wilde. Het werd Ivoorkust, waar hij een audit-afdeling moest opzetten voor West-Afrika. Het verblijf was echter van korte duur. Na twee staatsgrepen en diverse overvallen, zowel in het bedrijf als thuis, vond Bálint het wel genoeg. Al na een paar maanden vertrok hij naar het hoofdkantoor van zijn werkgever in Londen. Echter, toen zich twee jaar later de gelegenheid voordeed om uitgezonden te worden naar het land waar de 'roots' van zijn vrouw lagen, bedacht hij zich geen moment. "Mijn vrouw is weliswaar geboren en getogen in Nederland, maar ze spreekt uiteraard Turks

FOTO: FOTOSTOCK

accountancy als de westerse wereld. Onder meer IFRS en Sarbanes-Oxley zijn er net zo bekend als in Nederland. Bálint: "Turkije is wat betreft de regelgeving erg georiënteerd op de VS. Wat in Nederland wellicht niet zo bekend is dat er veel hoogopgeleide Turken in de VS werken. In Europa zijn weliswaar ook veel Turken, maar dat zijn toch voornamelijk lager opgeleide mensen. De mensen met een bepaalde scholing proberen hun geluk in Amerika te beproeven."

Het neemt niet weg dat Turkije zich op dit moment steeds meer op Europa richt.

Begrijpelijk, want Istanbul wil hoe dan ook dat de EU in december een datum aangeeft waarop het land zich kan aansluiten bij het verenigde Europa. Bálint: "Je merkt in de politiek hier dat echt alles op alles wordt gezet om in december een ticket voor de EU te krijgen."

In zijn werk als marketing finance manager voor British American Tobacco heeft hij te maken met een specifiek aspect van de Turkse wetgeving: de strenge regels op het gebied van tabaksreclame. "De regels die in Nederland sinds enige tijd gelden, waren hier al veel

van de EU te kunnen worden'

en ze is opgegroeid in de Turkse cultuur."

Bálint zelf spreekt inmiddels ook zeer redelijk de taal, hetgeen naar eigen zeggen 'het leven een stuk makkelijker maakt'.

Drie niveaus

Alhoewel zelf niet meer werkzaam als accountant, heeft hij wel een aardig inzicht in de omstandigheden waaronder accountants aan de Bosporus hun werk doen. "Uiteraard zijn ook hier de big four actief. PricewaterhouseCoopers is de grootste. Een goede tweede is Ernst & Young, die heel sterk vertegenwoordigd is in tax and legal business. Zij werken, net als elders, voor de grote internationale en beursgenoteerde bedrijven. Bedrijven met een omzet groter dan 2,9 miljoen euro of een balanstotaal groter dan 1,4 miljoen euro zijn verplicht om hun boeken door een accountant te laten controleren. Is een bedrijf aan de beurs genoteerd dan is een controle verplicht ongeacht de omvang."

Er zijn drie verschillende typen accountants in Turkije. Op het laagste niveau zijn lokale accountants actief die voornamelijk optreden als boekhouders voor het MKB. Zij zijn niet geregistreerd als 'RA' en hebben ook de bijbehorende bevoegdheden niet. Op het tweede niveau zijn wel geregistreerde accountants actief, echter zonder tekenbevoegdheid. Die krijgen ze pas als ze minimaal tien jaar ervaring in het vak hebben. Op het moment dat ze de bevoegdheid hebben om hun handtekening onder de goedkeuring van de jaarrekening te zetten, zijn ze te vergelijken met een Nederlandse RA. Overigens moet iedere student accountancy ook twee jaar stage hebben gelopen bij een kantoor voordat hij zich als zelfstandig accountant kan vestigen."

Strenge regels

Turkije kent dezelfde internationale regelgeving op het gebied van verslaggeving en

langer van kracht. Het is voor mij, als verantwoordelijke voor het beheer van het marketingbudget, natuurlijk een enorme uitdaging om ons product toch onder de aandacht van zo veel mogelijk mensen te brengen."

Rijbewijs

Arpad Bálint verwacht dat hij nog wel enige tijd in Turkije zal blijven. "Istanbul is een fantastische stad. De ligging aan de Bosporus is schitterend. In Turkije heb je vier seizoenen in één land. Hier de zon, maar op een paar uur rijden de sneeuw en de skigebieden." Zijn er dan geen minpunten? "Jawel. De bureaucratie is hier enorm. Maar daar is Turkije natuurlijk niet uniek in, dat geldt voor meer landen. En het chaotische verkeer, zeker hier in Istanbul. Als je hier een paar jaar autorijdt en je zou je dan weer aan het verkeer in Nederland moeten aanpassen, dan kun je volgens mij binnen een week je rijbewijs kwijt zijn." ■